

Pakura, papa o Kakatarau. Kaore te Waiata i penei:—

Ka pau te whakatute atu

E te ope, nau ra e Pape, e te Kani,

E te Wera e!

Ki te korero a Nepia Pohuhu, he pu-korero no Wairarapa, ko te haere ki Toka-a-Kuku "he ngaki i te mate a Pakura-hoia he rangatira no Ngati-Porou."

Mehemea he ngaki i te mate o Pakura te take o te haere ki Toka-a-Kuku e tino marama ana ko Kakatarau, tama a Pakura, te upoko o te ope. E rua nga pa i piri ai a Ngati-Porou i te wehi i te Whanau-a-Apanui, ko Rangitukia, ko Whakawhitira; e kiia ana i te mui o te mataku o te tangata o Whakawhitira ka tikotikona te wai inu a ma te taha tonu e whakatahe te paru tangata. I hinga te Whanau-a-Apanui i a Kakatarau ki Rangitukia, kaore i tae ki Whakawhitira—i mōumou tikotiko wai noa nga hapu o roto o Waiapu. No te tau 1834 te riri ki Rangitukia, no te tau 1836 te haere ki Toka-a-Kuku. Ka marama noa ka mutu ano te tangata tika hei "tānara" mo te ope ko Kakatarau anake, ko te toa, ko te kirimate. He aha te wahi ki a te Wera kia tu ko ia hei "tānara"? No Nga-Puhi ke ia.

Kaore aku hiahia ki te tuhituhi whakapapa hei whakaatu i te kawaj o Kakatarau, engari me whakapoto noa. Na Tu-Whakairiora ko Tuterangiwhiu naana ko Te Moahiraia te tamahine raua ko Te Hukarere te taina. Kei runga a Kakatarau raua ko tona taina ko Mokena Kohere i a Te Moahiraia; ko te tatai whanui o Te Kani-a-Takirau, o Te Potae-aute, o Te Houkama, kei runga i a Te Hukarere, haunga ia nga tuhōnātanga o nga kawai. Na, ka marama ano he tika tonu a Kakatarau hei "tānara." Kaore nga ingoa o te Kani-a-Takirau raua ko te Houkamau i te Tiriti o Waitangi engari o Te Potae-aute raua ko Kakatarau.

! kōrōro i te No. 193, i uwi au ko wai ra a te Moko-hoihoi? Ko te korero hoki na Kakatarau i tiki a te Moko-hoihoi ki roto o Ngati-Kahungunu. Kaore tenei ingoa i te mohiotia ki roto o te Wairoa. ! korero a Hori Jury, he iramutu no Te Whatahoro, ki taana whakaaro mo Nuku taua ingoa, ko tetahi tera o nga rangatira o Wairarapa i tae ki Toka-a-Kuku. Ko nga ingoa o Nuku ko Nuku Tewhatewha, ko Nuku-moko-tāhōu; na te ahua pea o ona moko i huaina ai o Ngati-Porou ko te Moko-hoihoi.

Ki toku whakaaro ka poto nga korero o Toka-a-Kuku, hei apiti ki nga korero a Te Mete raua ko Mohi Turei, hei Matakitaki ma nga whakatipuranga kei te po tonu atu.

Kia ora nga kai-korero me nga kai-tautehe, puta atu hoki ki nga Efitā.

Na R.T.K.